

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовано комисију: Наставно-научно веће Медицинског факултета у Новом Саду 27.03.2023.г. именовало је комисију за оцену докторске дисертације др Јелене Кнежевић		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1. Доц.др Жељко Живановић	доцент	Неурологија, 19.06.2019. г.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Медицински факултет Универзитета у Новом Саду		председник комисије
установа у којој је запослен		функција у комисији
2. Проф.др Александар Копитовић	ванредни професор	Неурологија, 30.09.2021. г.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Медицински факултет Универзитета у Новом Саду		члан комисије
установа у којој је запослен		функција у комисији
3. Проф.емеритус Јелена Михаљев –Мартинов	редовни професор у пензији	Неурологија, 23.04.2019.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Редовни професор у пензији Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду		члан комисије
установа у којој је запослена		функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Јелена (Миле) Кнежевић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 29.06.1982., Нови Сад, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив: Медицински факултет Универзитета у Новом Саду, интегрисане академске студије медицине, доктор медицине Медицински факултет Универзитета у Новом Саду, специјалистичке студије, специјалиста неурологије</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2009.година докторске академске студије- клиничка истраживања</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Процена ефикасности кортикостероидне терапије код лумбалног радикуларног бола
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p>Докторска дисертација је написана систематично и разумљивим стилем на 110 страна и садржи све неопходне елементе научног рада који су организовани у 7 поглавља:</p> <p>1. Увод - написан на 36 страница</p> <p>2. Циљеви и хипотезе (1 страница) - радне хипотезе су проистекле из постављених циљева</p> <p>3. Материјал и методе истраживања (4 странице) – детаљно су описани начин избора и конструкција узорка, места, протокола и метода истраживања, као и статистичке обраде података.</p> <p>4. Резултати (47 страница) – резултати су приказани систематично уз текстуални опис</p> <p>5. Дискусија (10 страница) – спроведена је детаљна дискусија добијених резултата и поређење са релевантним публикованим студијама</p> <p>6. Закључак (2 странице) – изведени на основу добијених резултата дисертације</p> <p>7. Литература (19 страница) – цитирана 100 библиографска јединица у складу са важећим правилима за цитирање Ванкуверским цитатним стилем</p> <p>У складу са важећим правилима за организацију рукописа докторске дисертације, на почетку рукописа је дата кључна документацијска информација са резимеом на српском и енглеском језику, а на крају рукописа је дат план третмана података.</p>

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. Наслов дисертације је јасно формулисан, презизан је и у складу је са темом и садржајем дисертације.

Комисија сматра да је наслов дисертације прецизно и јасно формулисан, разумљив и у складу са темом и садржајем докторске дисертације.

2. Увод дисертације је написан систематично и прегледно и јасно указује на комплексност проучаване проблематике. Први део увода се односи на врсте, етиологију, класификацију и третман бола, док се у другом делу поглавља разматрају нефармаколошки и фармаколошки третмани бола.

Комисија сматра да уводни део дисертације пружа детаљан приказ проблематике која је предмет истраживања.

3. Циљеви дисертације су логични и јасно формулисани, омогућавају доношење конкретних закључака. Циљеви истраживања који су наведени у дисертацији засновани су на резултатима ранијих истраживања објављених у релевантним научним публикацијама.

Циљеви спроведеног истраживања били су следећи:

Циљ 1. Утврдити ефикасност лечења лумбалног радикуларног бола коришћењем стандардне конзервативне терапије (без кортикостероида).

Циљ 2. Утврдити ефикасност лечења лумбалног радикуларног бола комбинацијом стандардне конзервативне и кортикостероидне терапије.

Циљ 3. Утврдити разлику у ефикасности између стандардне конзервативне и комбинације стандардне конзервативне и кортикостероидне терапије у лечењу лумбалног радикуларног бола.

Хипотезе истраживања су логичне, прецизно формулисане и у складу су са постављеним циљевима истраживања:

Хипотеза 1. Стандардна конзервативна терапија има значајну ефикасност код мање од половине пацијената са лумбалним радикуларним болом.

Хипотеза 2. Комбинација стандардне конзервативне и кортикостероидне терапије има значајну ефикасност код више од половине пацијената са лумбалним радикуларним болом.

Хипотеза 3. Нема разлике у дугорочној ефикасности између стандардне конзервативне и комбиноване стандардне конзервативне и кортикостероидне терапије код лечења лумбалног радикуларног бола.

Комисија сматра да су циљеви и хипотезе истраживања јасно и прецизно формулисани, научно аргументовани и да омогућавају доношење конкретних закључака.

4. Материјал и методе одговарају принципима методологије научноистраживачког рада у медицини. Прецизно су дефинисани начин избора и величина узорка и критеријуми за укључивање / неукључивање у истраживање. Испитивање је спроведено као клиничка, опсервациона, проспективна студија на Клиници за неурологију Клиничког центра Војводине. У испитивање је укључено 152 болесника код којих су задовољени дијагностички критеријуми за постављање

дијагнозе лумбалног радикуларног бола у периоду од 2015. до 2022.године. Испитивање стања пацијената коришћењем скала клиничке процене је започињало на пријему у болницу, а настављено је након 7 дана, 3 месеца и 6 месеци након примене одговарајућег терапијског модалитета. За обраду и тумачење добијених резултата примењена је одговарајућа методологија уз коришћење савремених статистичких метода за обраду података. Примењене методе рада су савремене и јасно формулисане и у складу су са постављеним циљевима и задацима истраживања.

Комисија сматра да су материјал и методе рада адекватни, да одговарају постављеним циљевима и хипотезама и да омогућавају добијање актуелних и квалитетних научних резултата. Примењене методе статистичке обраде података су адекватне, прецизне и савремене.

5. Резултати испитивања су приказани, јасно, уверљиво, прегледно и стручно, путем табела и графикона, уз одговарајућа текстуална објашњења. Резултати произилазе из свеобухватне анализе бројних проучаваних параметара који су детаљно обрађени и при томе стручно приказују истраживану проблематику. Добијени резултати су приказани у више поглавља и груписани су према испитиваним обележјима, што омогућава бољу прегледност и разумевање. У целини се може закључити да су резултати јасно и прегледно приказани и да су са научног аспекта значајни и потпуно разумљиви.

Комисија сматра да су резултати оригинални и реално приказани, произилазе из примењене методологије, јасни су за интерпретацију и свеобухватни.

6. Дискусија је прегледно и јасно написана и при томе критички и аргументовано анализира резултате истраживања и компарира их са литературним наводима. Кандидат је показао добро познавање и добар избор литературе у оквиру проблематике којом се бави дисертација. Дискусија је свеобухватна, а коментари и тумачења добијених резултата су логични и прихватљиви. Кандидат систематично дискутује сваки појединачни резултат, као и целину, уз јасна и логична тумачења сопствених резултата и извођење правилних закључака.

Комисија сматра да је дискусија исцрпна, прецизна, неучно утемељена и свеобухватна, уз критички осврт на савремену литературу, указује на завидно познавање проучаване проблематике од стране кандидата, те значајно доприноси вредности ове дисертације.

7. Закључци су правилно и логично изведени из добијених резултата, прецизно и јасно су формулисани, а произилазе из добро постављених циљева и примењене методологије.

Комисија сматра да закључци истраживања представљају логичан одговор на постављене хипотезе и да су утемељени на резултатима који су добијени на основу примењене адекватне методологије.

8. Литература је савремена и правилно одабрана према захтевима теме која је разматрана, а обухвата 100 библиографских јединица које су цитиране према Ванкуверском цитатном стилу.

Комисија сматра да је литература актуелна, прецизно цитирана и адекватно коришћена.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

1. Knezevic V, Mitrovic D, Drezgic Vukic S, Knezevic J, Ivezic A, Siladji Mladenovic Dj, Golubovic B. Prevalence and correlates of aggression and hostility in hospitalized schizophrenic patients. *J Interpers Violence*. 2017; 32(2): 151-63. (M21)
2. Knezevic V, Ratkovic D, Vejnovic AM, Ivanovic Kovacevic S, Milatovic J, Knezevic J. The association between psychoactive substance use and violence. *Med Pregl*. 2019; LXXII (11-12):363-6. (M51)
3. Knežević J, Knežević V, Simić S, Sakalaš L, Ivanović- Kovačević S. Psihотиčni simptomi u Parkinsonovoj bolesti – etiologija, prevalencija i terapija. *Med Pregl*. 2019. 72(1-2): 30-3. (M51)
4. Kopitovic A, Simic S, Todorovski Z, Mihaljev-Martinov J, Cvijanovic M, Plin M, Banic-Horvat S, Jovin Z, Erakovic J, Bozic S, Vranjes J. Akupunktura u terapiji glavobolja. *Aktuelnosti iz neurologije i psihijatrije i graničnih područja*. 2009;17(1-2):24-32. (M53)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Закључци засновани на резултатима овог истраживања јасно и разложно су саопштени у тачкама:

1. Конвенционална терапија и комбинација конвенционалне и кортикостероидне терапије доводе до редукције акутног лумбалног радикуларног бола и степена онеспособљености након 7 дана од почетка третмана.
2. Регистровани нивои бола и степен онеспособљености при примени терапије која је укључивала кортикостероиде су статистички значајно нижи од оних регистрованих при примени конвенционалне терапије, што указује на већу ефикасност кортикостероидне терапије.
3. Процент повлачења симптоматике је статистички значајно већи код третмана који је укључивао кортикостероидну терапију, у односу на конвенционални третман (100% и 84%).
4. Након 3 месеца и након 6 месеци од иницијалног третмана постоје статистички значајне разлике у погледу нивоа бола између терапијских протокола, а предност има третман који је укључивао кортикостероиде.
5. У сва три испитивана временска периода (7 дана, 3 месеца и 6 месеци након иницијалне терапије) интензитет бола је нижи у групи у којој је коришћена кортикостероидна терапија, али се израженост разлика с протоком времена смањивао.

Комисија сматра да су формулисани закључци логично изведени из добијених резултата и јасно одражавају значај и научни допринос спроведеног истраживања.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Мишљење Комисије је да су резултати истраживања у оквиру докторске дисертације систематично, јасно и прикладно приказани и интерпретирани. Тумачење резултата се заснива на савременим и доступним научним сазнањима, те се начин приказа и тумачења резултата истраживања оцењује позитивно. Тестирањем на плагијаризам помоћу програмског пакета iThenticate (<https://www.ithenticate.com>), утврђен је проценат преклапања од 19%. Увидом у извештај о тестирању на плагијаризам Комисија констатује да је кандидат адекватно цитирао коришћену литературу.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачење резултата истраживања на основу закључка да је истраживање спроведено у складу са стандардима истраживања у области медицине, на репрезентативном узорку, да је примењена одговарајућа статистичка обрада података, те да су добијени резултати истраживања адекватно интерпретирани, научно оправдани и применљиви

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Дисертација садржи све битне елементе, укључујући сва потребна поглавља и свеобухватне оригиналне резултате истраживања. Дисертација је написана концизно, разумљиво и резултат је самосталних истраживачких напора кандидата

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

На основу свеобухватности, добијених резултата и изнетих закључака, комисија сматра да ова дисертација представља оригинални научни допринос у разјашњењу ефикасности кортикостероидних препарата за лечење лумбалног бола радикуларног порекла. Напомињемо да ова проблематика није у потпуности разјашњена у литератури, како у радовима од националног значаја тако и у радовима објављеним у међународним часописима. За разлику од доступних радова у литератури, ова дисертација је прецизно дефинисаним инклузионим критеријумима и величином испитиваног узорка недвосмислено показала сврсисходност и ефикасност примене кортикостероидне терапије у испитиваној индикацији. Добијени резултати докторске дисертације су јасни, примењиви су у свакодневной медицинској пракси и отварају могућности за спровођење додатних истраживања у погледу остваривања поменутих циљева.

4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?

Комисија није уочила недостатке који би потенцијално утицали на резултате истраживања и/или умањили њену научну вредност

X ПРЕДЛОГ:

На основу наведеног, комисија предлаже:

- а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана;
- б) да се докторска дисертација врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени);
- в) да се докторска дисертација одбије.

На основу позитивно вреднованих свих појединачних делова докторске дисертације, као и укупне позитивне оцене, Комисија за оцену докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета у Новом Саду и Сенату Универзитета у Новом Саду да се докторска дисертација асист. др Јелене Кнежевић под називом „Процена ефикасности кортикостероидне терапије код лумбалног радикуларног бола“ прихвати, и кандидату одобри спровођење поступка јавне одбране.

Место и датум: Нови Сад, 08.05.2023.г.

1.

_____,
доц.др Жељко Живановић, доцент,
председник комисије

2.

_____,
проф.др Александар Копитовић,
ванредни професор, члан комисије

3.

_____,
проф.емеритус Јелена Михаљев –
Мартинов, редовни професор у
пензији, члан комисије

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.